Vocabularius juris utriusque

Nuremberg: Anton Koberger, 1 July 1496 Seite 3

Prologus

Vocabulariꝰ iuris vtriusꝫ tam
canonici ꝗ̃ ciuilis Incipit feliciter

Q Voniam iu
ri operā da
turū prius nosse opor-
tet vn̄ nomē iuris descē
dat.ff.de iusti.⁊ iure.l.j
in p̄n.etiā vt ait pꝰs.j.
Etbi. qui v̾tutes vocabuloꝝ ignorāt de
facili paralogisant̄ i.decipiunt̄ Nisi eīm
nomē rei scieris cognitio rerū perit. ꝭm
Isi. Turpe etiā videt̄ patricio ⁊ nobili
viro ⁊ cās perorāti ius in quo versatur
ignorare.ff.de ori.iu.l.ij.§.mucij audito
res.v̾si.nam cū dixissem.⁊ de bere. cū ex
iniuncto.xxxviij.di.sedulo. Ex q̄bus oi-
bus habet̄ ꝙ nemo debet ignorare sciē-
tiā in q̄ versat̄. Qđ attendens legislator
Vulpianꝰ dicit. Bene est ꝓusꝗ̃ ad ver-
borū interp̄tationē ꝑueniamꝰ pauca de
ip̄ius significatōne tituli referre.ff.si cer.
pe.l.j. Idcirco quorūdā terminoꝝ q̄ in
iure vtroꝗ maxime frequentant̄ neces-
sariū fore duxi descriptiones ⁊ significa
tiones clariꝰ exponē tā in summis Azo.
⁊ Gof.ꝗ̃ aliunde collectoꝝ ꝓpter iuue-
nes maxime iuris vtriusꝫ alūnos. Et
hoc breui alphabeti ordine vt eo melius
memorie cōmendent̄.⁊ tanto citius in-
ueniant̄ ꝯstringendo.etiā cū allegatiōi-
bus in locis suis.vt in iure modicū ꝑfe-
cti ꝑ ignota minime ꝓcedētes.his ꝯgni
tis p̄ncipijs ⁊ terminorū significationi-
bus accessum faciliorē habeant ad vtri-
usꝫ iuris noticiā.qꝛ oim habere memo-
riā ⁊ in nullo penitꝰ errare potius est di
uinitatis ꝗ̃ hūanitatꝭ.C.de ve.iur.enu.
l.ij.§.si q̄d aūt.v̾si.qꝛ oim.Et no.Bern.
de rescrip.c.cū adeo.i glo.j:de cōfir. vti.
vel inuti.c.porrecta.in glo.ij.Et si lecto-
ri aliqua vocabula occurrerint quoꝝ ex
positio hic non inueniat̄ de hoc nō mire
tur.quia nec omniū memoria potuit oc
currere.Et primo

AB

De A

A Quãdo facit se
patõꝫ ⁊ qn̄ icludit ⁊ qn̄ exclu-
dit.no.Io.an.de p̄bē.ca.statutū.li.vj.⁊
arch.đ elec.c.j.eo.li.Et a ⁊ ab in siki no.
archi.xxxj.di.alit̄.Et de a.i.c.potuit. de
do.⁊ ꝯtu.Etiā a ⁊ ab denotant separati
onē.C.de nupti.l.a caligato.⁊ibi ꝑ Cy.
in glo.iij.l.ordinata.ff.đ duo.re.⁊.l.si ex
duobus.vbi tex.cum glo.ff.de act.emp.
l.iij.§.fi.Item a vel ab est dictio signifi
catiua p̄mi termini a q̄.sic̄ dictō vsꝫ ter
mini ad quē.Hunc aūt terminū a quo si
gnificat exclusiue vel iclusiue.dē q̄ Bar.
in.l.patronꝰ.ff.de lega.iij.vnde a vel ab
significat exclusiue.dicendo in statuto.a
pulsu campane de sero nullus vadat ꝑ
vicos sub pena tali.Nā hoc statutū in-
telligit̄ pulsata campana.Ideo si q̄s va
dat qn̄ pulsat̄ non incidit in penā.inclu
siue.significat ibi a pulsu cāpane.de ma
ne q̄sꝫ pōt domū exire. qꝛ statuēs sic vi
det̄ intellexisse ⁊c̄.Et vide pleniꝰ de istis
dictionibꝰ ꝑ Io.de ferra.in sua practica
in forma capituli qn̄ testes ꝓducunt̄ ad
eternā rei memoriā.

Abauus est pater ꝓaui vel ꝓauie sicut ꝓ
auus est pater aui vel auie.

Abauia est mater ꝓaui vel ꝓauie. sic ꝓa-
uia est mater aui vel auie. ꝭm Isi.ix.li.
ethimo.⁊ pleniꝰ.ff.đ gra.l.iuriscōsul.§.
quarto gradu.⁊.§.tercio gradu.

Abauunculꝰ est frater abauie ꝭm ysi.

Abamita est soror abaui.ff.de gra.l.ꝑ̃alle.
§.auunculus.

Abmatertera est soror abauie.De his ter-
minis vide insti.de gra.§.tertio gradu.

Abnepos est filius neptis sicut nepos filiꝰ
filij vel filie ꝭm ysi.li.ix.ethi.

Abneptis est filia nepotis vel neptis sicut
nept̄ filij vel filie filia.ꝭm ysi.vbi supra.

Abigere est a se expellere vel crimē abigea
tus exercere vt sequit̄.

Abactor ꝭm ysi.li.x.ethi.est fur iumentoꝝ

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT

http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-ii-840/0003

Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt

gefördert durch die DFG